

Sirküler No : 2022/58

08.08.2022, Bursa

Konu : Varlık Barışı Uygulamasına İlişkin Açıklamalar

Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No:1) 09.08.2022 tarih ve 31918 sayılı Resmi Gazete'de (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/08/20220809-8.htm>) yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup Tebliğ ile yapılan düzenlemelere sirkülerimizin aşağıdaki bölümlerinde açıklanmıştır.

A-Tebliğin Amacı Ve Kapsamı:

Tebliğin amacı; 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 15/1-12 maddeleri hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

- a) Gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının yurda getirilerek milli ekonomiye kazandırılmasına ve bu varlıkların gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince kanuni defter kayıtlarına alınmasına,
- b) Yurt içinde bulunan ancak gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazların vergi dairesine beyan edilerek kanuni defter kayıtlarına alınmasına,
- c) Yurt içinde bulunan madde kapsamındaki varlıkların gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlarca beyan edilmesine,
- ç) Maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlara yönelik açıklamaları kapsamaktadır.

B-1:Yurt Dışında Bulunan Varlıklara İlişkin Bildirim:

- (1) Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının **31/03/2023** tarihine kadar Türkiye'deki banka veya aracı kurumlara bildirilmesi,
- (2) Birinci fıkra kapsamında gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak bu bildirimlerin, yetkili kılınmış vekiller veya kanuni temsilciler tarafından da yapılabilmesi mümkündür.
- (3) Gerçek ve tüzel kişilerce, söz konusu varlıklara ilişkin olarak vergi dairelerine herhangi bir beyanda bulunulmayacaktır.
- (4) Maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamındaki, yurt dışı kredilerin ve sermaye avanslarının kapatılmasında kullanılan varlıkların da banka ve aracı kurumlara bildirilmesi gerekmektedir.
- (5) Gerçek ve tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan varlıklar için her bir vergilendirme dönemi için (ay) tek bir bildirim verilmesi esastır. Ancak, düzeltme beyanı verilebilir. Bildirime konu varlıkların azaltılması halinde, verginin azaltılan tutara isabet eden kısmı, banka ve aracı kurum tarafından bildirim sahibine iade edilebilecektir. **31/03/2023 tarihine kadar** yapılan bildirimlerin bu tarihten sonra düzeltilmesi mümkün olmayacaktır.

Örnek 1- 2022/Ağustos ayında 5.000.000 TL karşılığı döviz bildiriminde bulunan bir gerçek kişinin, aynı ay içerisinde bildirdiği tutarı 2.500.000 TL'ye düşürmek ya da 7.500.000 TL'ye çıkarmak istemesi halinde ilk bildirimine ilişkin düzeltme bildirimini vermesi gerekecektir.

Ağustos ayında 5.000.000 TL karşılığı döviz bildiriminde bulunan bir gerçek kişinin, Eylül veya Ekim ayı içerisinde, bildirdiği tutarı 2.500.000 TL'ye düşürmek istemesi halinde, Ağustos ayındaki bildirimine ilişkin düzeltme bildirimini vermesi gerekecektir. Banka ve aracı kurumlarca Ek-2'de yer alan beyanname ile vergi dairesine bildirilen varlıklara ilişkin düzeltme talebi ise banka veya aracı kurumlar aracılığıyla yapılacaktır.

Ağustos ayında 5.000.000 TL karşılığı döviz bildiriminde bulunan bir gerçek kişinin, Eylül veya Ekim ayı içerisinde, bildirdiği tutarı 7.500.000 TL'ye çıkarmak istemesi halinde ise Eylül veya Ekim ayına ilişkin 2.500.000 TL'lik yeni bir bildirim vermesi gerekecektir. Yeni verilen bildirimler önceki bildirim ile ilişkilendirilmeyeceğinden, sadece ilave tutarın bildirilmesine dikkat edilecektir.

B-2:Yurt Dışında Bulunan Varlıkların Türkiye'ye Getirilmesi:

(1) Madde kapsamında bildirim konu edilen varlıkların bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda mevcut ya da yeni açılan bir hesaba transfer edilmesi şarttır. Transfer edenle bildirim sahibinin farklı kişiler olması yararlanmaya engel teşkil etmez.

(2) Yurt dışında bulunan varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve 05 Temmuz 2022 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 31/3/2023 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilir.

(3) Yurt dışında bulunan **Taşınmazların** 31/3/2023 tarihine kadar kapsamındaki varlıklara dönüştürülmek suretiyle Türkiye'ye getirilmesi mümkündür.

B-3:Yurt Dışında Bulunan Varlıkların Bildirimi Üzerine Banka Veya Aracı Kurumlarca Yapılacak İşlemler Ve Verginin Ödenmesi Noktasında Gerekli Açıklamalar Yapılmıştır.

Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak bildirim sahibinden bildirilen varlıkların değeri üzerinden **30/09/2022** tarihine kadar yapılan bildirimler için **%1**, **01/10/2022-31/12/2022** tarihi (bu tarih dahil) arasında yapılan bildirimler için **%2**, **31/03/2023** tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılan bildirimler için **%3** oranında peşin olarak tahsil edecekleri vergiyi, bildirim izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla Ek-2'de yer alan beyanname ile bağlı buldukları vergi dairesine 340 ve 346 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda beyan edecektir. Beyan edilen varlıkların değerleri üzerinden, vergi dairelerince tarh edilen vergiler, söz konusu beyan süresi içerisinde banka ve aracı kurumlarca vergi sorumlusu sıfatıyla ödenecektir.

B-4:Yurt Dışında Bulunan Varlıkların Bildirimine İstinaden Tahsil Edilen Vergilerin Bildirim Sahibine İadesi

Yurt dışında bulunan ve bildirim konu edilen varlıkların, Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlardaki hesaplara transfer edildiği veya yurt dışından getirilerek bu hesaplara yatırıldığı tarihten itibaren **en az bir yıl süreyle** bu hesaplarda tutulması halinde, bildirilen varlıkların değeri üzerinden ödenen vergiler bildirim sahibine iade edilir.

C-1:Türkiye'de Bulunan Varlıkların Beyanı:

(1) **Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince** sahip olunan ve Türkiye'de bulunan, ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, **31/03/2023** tarihine kadar Ek-3'te yer alan beyanname ile bağlı olunan vergi dairelerine doğrudan veya elektronik olarak beyan edilir.

(2) **Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanların** da Türkiye'de bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazları için beyanda bulunmak suretiyle madde hükmünden yararlanabilmeleri mümkündür.

(3) **Şahıs şirketleri ile adi ortaklıklar** adına da beyanda bulunulması mümkün bulunmakta olup, beyan edilen varlıklar dolayısıyla şahıs şirketleri ve adi ortaklıklar katma değer vergisi, ortaklar ise gelir veya kurumlar vergisi yönünden vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaması imkanından faydalanabilecektir.

C-2: Verginin Ödenmesi:

(1) Vergi dairelerine beyan edilen varlıkların değerleri üzerinden vergi dairelerince %3 oranında vergi tarh edilecektir. Bu şekilde hesaplanan vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenecektir.

C-3:Şirketlerin Kanuni Temsilcileri, Ortakları Veya Vekilleri Adına Görünen Varlıkların Durumu:

(1) Şirketlerin kanuni temsilcileri, ortakları ya da şirket veya şirketin ortakları adına madde kapsamına giren varlıkları **05 Temmuz 2022 tarihinden önce** yetkili kuruluşlarca düzenlenen bir vekalet veya temsil sözleşmesine istinaden değerlendirmeye yetkili olanların, bu tarih itibarıyla sahip oldukları ve yurt dışında bulunan varlıkları ile yurt içinde bulunan ve defter kayıtlarında yer almayan varlıkları, bu Tebliğde yapılan açıklamalar çerçevesinde şirket adına bildirim konu edilebilecektir.

(2) Şirket veya şirket ortaklarına ait olduğu halde şirketin kanuni temsilcileri, ortakları veya vekilleri dışındaki kişilerce tasarruf edilen varlıklar, söz konusu madde hükümleri çerçevesinde şirket adına bildirim veya beyana konu edilerek madde hükmünden yararlanılabilecektir. Ayrıca, gerçek kişilere ait olduğu halde bu kişilerin ortağı veya kanuni temsilcisi oldukları yurt dışındaki şirketlerce tasarruf edilen varlıkların da ilgili gerçek kişiler adına bildirim veya beyana konu edilmesi halinde madde hükmünden yararlanılabilmesi mümkündür. Ancak, bildirim veya beyan dışındaki nedenlerle yapılacak inceleme esnasında söz konusu varlıkların şirket veya şirket ortaklarına ya da gerçek kişilere ait olduğunun ispat edilmesi gerekmektedir.

Tebliğde yine varlıkların bildirim değerine ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

Bildirilen veya beyan edilen varlıkların kanuni defter kayıtlarına intikal ettirilmesine ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

D-Gelir, Gider Ve Amortisman Uygulaması:

(1) Bildirim veya beyan konusu yapılarak kanuni defter kayıtlarına intikal ettirilen varlıklar hakkında amortismanlara ilişkin hükümler uygulanmayacaktır.

(2) Kayıtlara alınan bu varlıkların daha sonra elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gelirin veya kurum kazancının tespitinde

gider veya indirim olarak kabul edilmeyecektir. Söz konusu varlıkların elde tutulması ve elden çıkarılmasından doğan kazanç ve iratlar ise genel esaslar çerçevesinde gelirin veya kurum kazancının tespitinde dikkate alınacaktır.

(3) Bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle ödenen vergiler, hiçbir suretle gider yazılamayacak ve başka bir vergiden mahsup edilemeyecektir.

E-İnceleme ve tarhiyat yapılmayacak haller

(1) Madde hükmü uyarınca, bildirimde veya beyanda bulunulan varlıklara isabet eden tutarlara ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır. Bu hükümden yararlanabilmek için;

a) Yurt dışında bulunan bildirim konu varlıkların;

1) Bildirimin yapıldığı tarihten itibaren **üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi** ya da **Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi,**

2) Bildirilen varlıklara ilişkin **tarh edilen verginin süresinde ödenmesi,**

3) Bildirime konu edilen varlıkların 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükelleflerce kanuni defterlere kaydedilmesi, yasal defterlerine kaydettikleri bu kıymetler **için pasifte özel fon hesabı açılması** (veya kanuni defterlerin ilgili sayfalarında gösterilmesi), bu fon hesabının ve varlıkların **iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilmemesi ve fon hesabının sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılmaması,**

b) Türkiye'de bulunan ve beyana konu edilen varlıkların;

1) Beyan edilen varlıkların 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükelleflerce **kanuni defterlere kaydedilmesi,** yasal defterlerine kaydettikleri bu kıymetler için pasifte **özel fon hesabı açılması** (veya kanuni defterlerin ilgili sayfalarında gösterilmesi), bu fon hesabının ve varlıkların **iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilmemesi ve fon hesabının sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılmaması,**

2) Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmayanlar tarafından banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırıldığını (taşınmazlar hariç) gösterir belgelerle tevsik edilmesi,

3) Madde kapsamında beyan edilen varlıklara ilişkin tarh edilen verginin süresinde ödenmesi, gerekmektedir.

(4) Bildirilen veya beyan edilen varlıklar dışındaki diğer nedenlerle başlayan vergi incelemeleri veya takdire sevk işlemleri dolayısıyla, madde kapsamında bildirimde veya beyanda bulunan mükellefler hakkında matrah farkı bulunması durumunda;

a) **Bulunan matrah farkının bildirimde veya beyana konu edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti ve bildirilen veya beyan edilen varlık tutarının, bulunan matrah farkına eşit ya da fazla olması durumunda gelir veya kurumlar vergisi ile katma değer vergisi yönünden tarhiyat yapılmayacaktır.**

Bilgilerinize sunarız, Saygılarımızla.

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir.